

ประสบการณ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ทางการแพทย์ของหัวหน้าหอผู้ป่วย

นางสุภาพันรัตน์ คำหอม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EXPERIENCE OF RESEARCH UTILIZATION IN NURSING OF HEAD NURSES

Mrs. Supapanrat Khumhom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Administration

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

510343

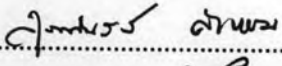

สุภาพันรัตน์ คำหอม : ประสบการณ์การนำผลการวิจัยไปใช้ทางการพยาบาลของหัวหน้า
หอผู้ป่วย (THE EXPERIENCE OF RESEARCH UTILIZATION IN NURSING OF
HEAD NURSES) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. อารีวรรณ อ่วมธานี, 151 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความหมายประสบการณ์การนำผลการวิจัยไปใช้ทางการพยาบาล
ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ตามแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาของ Husserl ผู้ให้ข้อมูล
คือหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การนำผลงานวิจัยไปใช้ทางการพยาบาล ที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล
มหาวิทยาลัยของรัฐแห่งหนึ่ง จำนวน 15 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการบันทึก
เทป นำข้อมูลที่ได้มาถอดความแบบคำต่อคำ และวิเคราะห์เนื้อหาตามวิธีการของ Colaizzi

ผลการวิจัย พบว่า ความหมายและประสบการณ์การนำผลการวิจัยไปใช้ทางการพยาบาลของหัวหน้าหอ
ผู้ป่วยมี ดังนี้

1. ความหมายการนำผลการวิจัยไปใช้ทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย
 - 1.1 นำผลการวิจัยที่พิสูจน์แล้วมาใช้ประโยชน์
 - 1.2 นุรณาการเป็นความรู้มาใช้ให้เหมาะสมกับองค์การ
 - 1.3 เป็นตัวช่วยในการทำงาน
2. ประสบการณ์การนำผลการวิจัยไปใช้ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ประกอบด้วย
 - 2.1 สภาพการณ์การนำมาใช้ ได้แก่ (1) นโยบายขององค์การ (2) แก้ปัญหาการทำงาน (3) เพิ่ม
ความรู้ให้กับตนเอง และ (4) ไม่ต้องการล้าหลัง
 - 2.2 การนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ได้แก่ (1) นำผลการวิจัยมาใช้โดยตรง (2) นำมาทดลองใช้เกิด
แนวปฏิบัติใหม่ และ (3) นำมาคิดแปลงประยุกต์ ใช้
 - 2.3 เกิดผลลัพธ์ต่อการพัฒนา ได้แก่ (1) สร้างหลักประกันคุณภาพของงาน (2) พัฒนางาน
และ (3) พัฒนาตนเอง
 - 2.4 ความสำเร็จของการนำผลการวิจัยมาใช้ ได้แก่ (1) ความร่วมมือของทีมงาน (2) การ
ควบคุมกำกับติดตาม และ (3) การสนับสนุนจากองค์การ

จากผลการศึกษาทำให้เข้าใจประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้ทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย
ผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้หัวหน้าหอผู้ป่วยมีการนำผลงานวิจัย
ไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

สาขาวิชา... การบริหารการพยาบาล...ลายมือชื่อนิสิต..... .....
ปีการศึกษา.....2551.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

4977619236 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEYWORDS: RESEARCH UTILIZATION / HEAD NURSES

SUPAPANRAT KHUMHOM: THE EXPERIENCE OF RESEARCH UTILIZATION
IN NURSING OF HEAD NURSES. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. AREEWAN
OUMTANEE, Ph.D., 151 pp.

The purposes of this phenomenological study were to describe meanings and experiences of research utilization in nursing of head nurses. Fifteen head nurses who have experience of research utilization in a selected university hospital were participated in the study. In-depth interview with tape-recorded method was used to collect data. All interviews were transcribed verbatim and analyzed using content analysis of Colaizzi.

The study findings were as follows:

1. Meanings of nursing research utilization:

- 1.1 Utilizing approval research results
- 1.2 Integrating suitable knowledge for the organization
- 1.3 Being as work assistance

2. Experiences of research utilization in nursing:

- 2.1 Conditions of research used including: (1) being a policy (2) using to solve problems (3) gaining self – knowledge and (4) not outdated
- 2.2 Applying research to practice including: (1) using directly (2) testing before using as new guidelines and (3) reinventing
- 2.3 Creating outcomes for development including: (1) assuring working quality (2) improving work and (3) being self-development
- 2.4 Key successes of research utilization including: (1) cooperating well from teams (2) monitoring and (3) having organizational support

The study findings provided an understanding of head nurses' experiences of research utilization. Nurse executives could use these data to motivate and support head nurses to apply research to practice continuously.

Field of Study :.....Nursing Administration... Student's Signature: *Supapanrat Khumhom*
Academic Year:.....2008..... Advisor's Signature: *Pa. Oumtanee*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารีย์วรรณ อ่วมธานี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้กำลังใจ ให้โอกาสได้เรียนรู้ และพัฒนากระบวนการคิด พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความห่วงใยเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจ และซาบซึ้งในความเมตตา กรุณาเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้กำลังใจและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง และกราบขอบพระคุณ พันตรีหญิง ดร. วาสนา นัยพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์มีความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นพิเศษแก่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สดโกสุม ที่กรุณาเสียสละเวลา ให้ความรู้ ให้กำลังใจ ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ ด้วยความห่วงใยเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจ และซาบซึ้งในความเมตตา กรุณาเป็นที่สุด และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นพิเศษแก่หัวหน้าหอผู้ป่วยทุกท่าน ที่เห็นความสำคัญ และสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ทางการพยาบาล และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจประสบการณ์ในการนำผลการวิจัยไปใช้ทางการพยาบาลมากขึ้น

ขอขอบคุณเพื่อนๆหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เป็นกัลยาณมิตรเอาใจใส่ให้กำลังใจซึ่งกันและกันด้วยความรักความปรารถนาดีเสมอมา ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆทุกท่านที่ให้กำลังใจที่ดีเสมอมา ท้ายที่สุดขอบคุณคู่ชีวิต รวมทั้งบุตรสาวที่เป็นผู้ช่วยอย่างยอดเยี่ยม อีกทั้งเป็นเพื่อนคอยดูแลห่วงใยและเป็นแรงใจที่สำคัญตลอดเวลา ตลอดจนครอบครัวที่คอยให้กำลังใจจนทำให้สามารถสำเร็จการศึกษาอย่างภาคภูมิใจ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
คำถามการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	7
บทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าหอผู้ป่วย.....	12
การนำผลการวิจัยไปใช้ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ.....	23
ระเบียบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
บริบทของพื้นที่ที่ศึกษา	54
ผู้ให้ข้อมูล.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล	61

4	ผลการศึกษา.....	63
5	อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
	รายการอ้างอิง.....	118
	ภาคผนวก.....	128
	ภาคผนวก ก แนวคำถามในการสัมภาษณ์.....	129
	ภาคผนวก ข ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย และใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	134
	ภาคผนวก ค ตารางรายละเอียดผู้ให้ข้อมูล.....	143
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงรายละเอียดผู้ให้ข้อมูล.....	144
2. แสดงรายละเอียด ประเด็นหลัก และประเด็นย่อย.....	147
3. แสดง ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์.....	148